

Vojko Rožmanić

SVEĆENICI IZ OBITELJI VRANIĆ I ROŽMANIĆ U SENJSKOJ MODRUŠKOJ BISKUPIJI OD XV-XVIII STOLJEĆA-KOSTRENJANI ILI BAKRANI ?

pregledni članak

UDK 262.14 (497.5 Kostrena)“14/17“

262.14/497.5 Bakar)“14/17“

Sažetak: Svećenici iz obitelji Vranić i Rožmanić, kao i senjsko modruški biskup Ivan Smoljanović (1665-1678) podrijetlom su Kostrenjani, ali se zbog mjesta službovanja često nazivaju Bakranima. U radu su nabrojani svećenici iz obitelji Vranić i Rožmanić koji su porijeklom iz Kostrene, a crkvene dužnosti obavljali u Bakru od XV. do XVIII. stoljeća. Među svećenicima iz obitelji Vranić izdvajamo kancelira Domina Kirina Vranića (XV stoljeće), Ivana Vranića, književnika iz 1599. godine; Ivana Vranića, graditelja svetišta crkve Sv. Andrije i kapele u crkvi Majke božje od Porta (1632-1666), te Mateja Vranića, bakarskog arhiđakona iz 1775. godine. Istaknutomu je bakarskom plovniku Matiju Rožmaniću 1628. car i kralj Ferdinand II dodijelio plemstvo. Kanonik Antun Rožmanić 1654. bio je, uz podršku kneza Nikole Zrinskog, nosilac pobune popova glagoljaša protiv biskupa senjsko-modruškog Petra Marijanija. Kanonik Matej Rožmanić primicerus i arhiđakon senjsko-modruške biskupije bio je 1695. godine nosioc izvješća biskupa Sebastijana Glavinića Svetoj stolici u Rim.

Ključne riječi: Kostrena, Domin Kirin Vranić, književnik Ivan Vranić, graditelj Ivan Vranić, Matija Rožmanić. Matej Rožmanić, Ivan Smoljanović

1. Uvod

Prošlost Kostrene usko je povezana s prošloću grada Bakra. U XIII st. Bakar i Kostrena pripadaju Frankopanskoj Vinodolskoj knežiji. Od 1550. do 1671. godine vladaju knezovi Zrinski a od 1671. do 1777. godine Bakar je administrativno sjedište komorske uprave. Godine 1778. godine kraljica Marija Terezija proglasila je Bakar slobodnim gradom i pomorskom lukom, određivši njegov kotar koji se prostirao od Trsata do Šmrike. Tada je formiran prvi Municipij Bakra kojemu je pripadala i Kostrena. Od 1800. do 1813. godine Bakar i Kostrena su dio Ilirske provincije pod francuskom vlašću. Godine 1834. godine ponovno je formiran Municipij Bakra koji uz Bakar sačinjavaju i susjedni gradovi i općine (Trsat, Sušak, Kostrena, Draga). Dvije godine (1874-1876) Kostrena je bila samostalna općina a od 1876. pripada Sušačkom kotaru.

O povijest grada Bakra svjedoče brojne povijesne knjige, glagoljaške listine te znanstveni radovi. U glagoljaškoj listini iz 1445. poznatoj pod nazivom *Oporuka popa Tome Partinića* prvi se puta spominje se dio Kostrene „crikva S.Martina u Martinšćice“. U istoj oporuci spominju se prvi puta članovi obitelji Vranić (Mažić 1896:5-17) . Prezime Rožmanić prvi puta se spominje 1608. (Sladović 1856:400-401).

Prvi svećenici koji su službovali u Kostreni spominju se u naredbi biskupa Martina Brajkovića iz 1699. godine:“Kanonik Cohar na kapelu Sv. Martina u Martinšćice, kanonik Dasetić na kapelu Sv. Lucije...plovčan Rožmanić na kapelu S. Antona u Dragi“ (Sladović 1856:294). Kostrena je pripadala župi Bakru, najbrojnijoj župi Senjsko-modruške biskupije. Kostrenske župe osnovane su kasnije, Župa Sv. Lucija 1789. Župa Sv. Barbara 1839. godine.

2. Bakarske listine gdje se spominje Kostrena i/ili Vranići i Rožmanići¹

- **1445.** *Oporuka popa Tome Partinića*
 - ...*crikva S.Martina u Martinšćice*,..
 - *I pri tom svidoki na to biše poštovani muži:...,satnik Šimun Vranić...*
 - *I to pisah ja Domin Kirin Vranić gučanin, kancelir bakarski*
- **1492.** *Nadstojnici crkve Sv. Lucije u Kostreni daju vlahu Smoljanu u nasleidni najam zemlju S.Lucije, zvanu Župnica*
 - *I to pisah ja domin Kirin Vrančić gačanin, kancelir bakarski*
- **1554.** *Pero Denti, carski kapitan bakarski, kupuje vinograd od Franka Božarića i supruge, s tim uvjetom da plaća crkvi Sv. Martina u Martinšćici četvrtinu vina*
 - ... i satnik *Ivan Vranić*
- **1667.** *Grofica Katarina Zrinski ustanovljuje medje med grobničkim i bakarskim pukom*
 - ...3. *Luka Kovačića*, 4.*Petra Rosmanića*, 5.*Ivana Randića*.....10. *Marina Vranića*
- **1608.** *Upraviteljstvo bakarsko iza kneza Nikole Zrinskoga daje žaknu žuvičiću kus puste zemlje uz godišnji porez ili daću, za laglje žive g. 1608*
 - *plovčan matij rožmanić*, *martin vranić*

¹ Podatci preuzeti iz Mažić 1896:5-17 i Sladović 1856:400-401, 294

Vranići su moravski Hrvati, a osnova je toga prezimena motivirana i životinjskom svijetu i potječe od njemačke riječi „*krähe*“ u značenju vrana (Šimunović 1995;386). Prema popisu pučanstva, 2001. u Hrvatskoj je živjelo 1678 nositelja Vranić prezimena (265. po čestoti), najbrojniji su bili u Zagrebu (204), zatim Brinje (63), Rijeka (63), Zadar (47), te Kostrena (45). U Kostreni najviše ih je bilo u Rožmanićima (22), zatim Vrh Martinščica (9), te Dujmići (5), Paveki (4) , Žuknica (4), Doričići (1). Godine 2013. g u Kostreni živi 49 osoba s prezimenom Vranić.

Prezime **Rožmanić** fitonimskog je postanja i dolazi od riječi *ruža* ili *rosa* pa odatle Rozman, Rozmanić⁵. Nekad vrlo često prezime u Kostreni osobito u naselju Rožmanići, danas sve rjeđe te je 2013. godine u Hrvatskoj živjelo 31 osoba tog prezimena (9 u Kostreni).

3. Stare bakarske obitelji ²

Najstarije su živuće obitelji u Bakru: Akačić 1690, Andrijanić 1698, Bakarčić 1693, Batistić 1539, Borčić 1670, Brozinović 1692, Crnić 1554, Čepulić 1692, Doklić 1693, **Dujmić 1670**, Forempoher 1680, Grgotić 1680*, Kopajtić 1692, **Krtica 1690**, Marokin 1692*, Martinić 1692, Mažić 1640, **Medanić 1678**, Mikoč 1690, Mikuličić 1697, Paravić 1699*, Pazolin 1692, Prosen 1691, **Randić 1667**, Pliskovac 1667, Šepić 1679, **Šoić 1680**, Starčić 1554, Stiglič 1445, Švaglič 1692, Tadejević 1693, **Vičević 1699**, Vlašić 1692, Zuvičić 1685, Žuvić 1679.

Neke obitelji, koje su se kasnije doselile u Bakar (1742-1796): Arsenio, Battagliarini, Cirković, Crgonja, Demartini, Dičić, Findinić, Golubović, Jačić, Letis, Lovrić, Marinković, Petras, Sacheti, Sandri, Seglin, Smiljan, Trohar, Tumšiš, Urpani, Vraljen, Vernić, Zalampić

Neke su izumrle obitelji u Bakru: Agnese 1705*, Baldi 1779, **Carina 1692***, Dasetić 1694, Denaro 1693*, Faganel 1693, Jaketić*, Jakop 1732, Jelenc 1786, Juliani 1775*, Kaurić 1764, Orebić 1690*, Rafaelis*, Scarpato 1728, Tavarar 1685.

Među stare bakarske obitečji koje Matija Mažić navodi nisu ubrojene obitelji Vranić, Rožmanić, kao ni Smoljanović.

4. Svećenici kapitula bakarskog iz Kostrene ili Kostrenjani³

1632 Mate Rožmanić	1632 Ivan Vranić	1666 Ivan Kovačić
1690 Matej Rožmanić	1695 Luka Kovačić	1718 Josip Kovačić
1726 Jakov Stipanović	1743 Anton Thian	1743 Luka Andrej Kovačić
1765 Matej Vranić	1768 Toma Kovačić	1775. Marko Rozmanić

² Podatci preuzeti iz Mažić 1896:74-75 ³ Podatci preuzeti iz Mažić 1896:61-74

Svećenici iz obitelji Vranić i Rožmanić kao i senjsko modruški biskup Ivan Smoljanović podrijetlom su Kostrenjani ali se često označavaju Bakranima jer je i Kostrena do XVIII stoljeća pripadala župi Bakar. Bakarski kroničar Mažić u popisu „svećenika kapitula bakarskog“ biskupa Smoljanovića ubraja u „Bakrane“ ali i navodi svećenike koji su „iz Kostrene ili Kostrenjani“.

Senjsko-modruški biskup **Ivan Anton Smoljanović**⁴ rođen u Kostreni 1633. godine. Bogoslovne nauke završio je u Gracu gdje je stekao doktorat iz teologije i filozofije. Bio je kućni kapelan i odgojitelj sina grofa Petra Zrinskoga. Kao biskup senjsko modruški od 1665. do 1678. stolovao je u Bakru, a pokopan je 1678. godine na Trsatu.

Još uvijek postoje suprotna mišljenja da li je mjesto njegova rođenja Kostrena ili Bakar. Vatroslav Cihlar navodi da je rođen u Kostreni u zaseoku Valentinovo i da ga njegov suvremenik Pavao Riter Vitezović spominje kao Kostrenjanina (Cihlar 1957:25). Mihajlo Sladović također navodi da je biskup Smoljanović rodom iz Kostrene (Sladović 1856:110) Goroslav Oštrić navodi „da je biskup Smoljanović rođen 1633. u Kostreni, ali se uvijek nazivao Bakraninom jer je i Kostrena pripadala župi Bakar“ (Oštrić 1996:55). Suprotno tim razmišljanjima, bakarski kroničar Ivo Marochino kao i Mažić navode da je biskup Smoljanović „rodom iz Bakra“ (Mažić 1896:61.74, Marochino 1978:191-196). Njegova slika pohranjena je u župnom uredu u Bakru (ulje na platnu), štap i mitra čuvaju se u riznici crkve sv. Andrije u Bakru (Stipanović 2011:191-196).

Slika 1. Biskup Smoljanovića

Zahvaljujem se dr. sc. Niki Cvjetkoviću na pomoći u pronalaženju slike biskupa Ivana Smoljanovića te ravnateljima Pomorskog i povijesnog muzeja Hrvatskog primorja Rijeka pok. Željku Barbaliću i Margiti Cvjetinović Starac koji su me upoznali s pismohranom porodice Rožmanić (pohranjena u Pomorskom i povijesnom muzeju Hrvatskog Primorja)) i dopustili uporabu spisa. I na kraju, hvala pok. Josipu Šoštu Vraniću koji me je pred četrdesetgodina potaknuo na pisanje rada izrijekom „Vranići i Rožmanići su među najstarijim porodicama u Kostreni“.

4.Svećenici iz obitelji Vranić

Kirin Vranić. Prvi svećenik iz obitelji Vranić je *Domin Kirin Vranić gučanin, kancelir bakarski* koji je zapisao glagolsku listinu iz 1445. poznatu pod nazivom "*Oporuka popa Tome Partinića*" (Mažić 1896:5-17). 47 godina kasnije, 1492. godine, Kirin Vran(č)ić, gačanin napisao je i glagolsku listinu koja se obično naziva *Nadstojnici crkve Sv. Lucije u Kostreni daju vlahu Smoljanu u nasleidni najam zemlju S.Lucije, zvanu Župnica*. Razlika u prezimenu (Vranić ili Vrančić) vjerojatno je došla zbog pogreške u prepisivanju s glagoljice (Stipanović 2011:127-140). U nekoliko bakarskih listina kao svjedoci spominju se iz porodice Vranić i druge svjetovne osobe: bakarski satnik Šimun Vranić 1445.godine, bakarski satnik Ivan Vranić, 1554. godine; svjedoci Martin Vranić 1608. godine te Marin Vranić 1667. godine.

Mihalj dijak Vranić. Ivo Marochino navodi da je Stjepan III Frankopan 1574. godine zajedno s knezom Jurjem Zrinskim i povjerenicima pregledao sva vinodolska imanja i gradove uključujući i Bakar. „Tome je prisutovao i Mihalj djak Vranić koji je prepisao sa starih i razdrtih listina sve odredbe kneza Bernardina Frankopanskog od g. 1524 o trgovini (Marochino 1978:52-54). Iako su knezovi Zrinski formalno započeli preuzimati frankopanske gradove već od 1550. godine, tek su 1579. godine, nakon smrti Stjepan III Frankopana, imanja Frankopana konačno prešla u ruke Zrinskih.

Pop Ivan Vranić književnik. Krajem XVI stoljeća pojavljuje se u Bakru pop Ivan Vranić, književnik. Bio je kanonik u Bakru i u Vinodolu, te je usvojio osobine vinodolskog načina pisanja koje se razlikuje od bakarskoga. Sastavljao je glagoljski zbornik i dovršio ga 13. svibnja 1600 (Marochino 1978:52-54, Strohal 1915;129-130,164-166)). Sačuvana su četiri poglavlja Zbornika: *Za pravi put duševnog spasenja ča nam je potriba znati?* (str. 3-89) *Istumačenje od sedam sakramenata svete matere rimske crkve na kratko* (str.90-111), *Tumač svete mise "Nauk od svete ispovidi stumačen na hrvatski jezik* (str.112-177) *Četiri pjesme nabožnog sadržaja*" (str. 178-212, pripisane Marku Maruliću).

Kanonik Ivan Vranić. Rudolf Strohal pretpostavlja da je kanonik Ivan Vranić koji je živio u XVII stoljeću sin ili sinovac Ivana Vranića književnika (Strohal 1915;129-130,164-166)). Matija Mažić navodi da „Po svojoj prilici biti će, da se je **Ivan Vranić rodio u Kostreni**, jer imade dosta historičkih vijestih, da su obitelji Vranić u XVII stoljeću u Kostreni živili. O njemu znamo jedino to, da je dne **31. listopada 1632.** čitao prvu svetu misu u crkvi Sv. Andrije, po volji senjskog **biskupa Ivana Agatića** i po volji bakarskog plovana (župnika) **Mata Rožmanića**". Kanonik Ivan Vranić obitavao je neposredno do stolne crkve S. Andrije, u vlastitoj kući (kuća Martinić). Njegova uljna slika je visila u sakristiji crkve sv. Andrije (Mažić 1896:63). Nažalost, od izdavanja knjige Matije Mažića (1896) prošlo je 117 godina i teško je ući u trag spomenutoj slici. Kanonik Ivan Vranić je bio važan donator u uređenju bakarskih crkava. Godine 1657. crkvi sv. Andrije dograđeno je svetište na njegov trošak. U lijevi dio luka ugrađen je kamen s natpisom: „*Adm. Rev. D. Dichael Johannes Vranich huuis capellae fundator A.1657*". Utemeljio kapelu crkve Majke božje od Porta gdje je pod svetištem podzemna skupna grobnica u kojoj je sahranjen. Njegova nadgrobna ploča imala je

natpis: „Adm. Rundus Dominus **Johannes Vranich** canonicus Buccarensis huius capellae fundator hic jacet ab anno 1666“ (Marochino 1978:153-154).

Kanonik Vranić Matej. Matija Mažić navodi da je 1765. godine kanonik Matej Vranić kostrenjanin bio u Bakru *kancilier biskupa Pija Manzadora* (Mažić 1986:294). U recentnom radu iz 2012 godine o kanoniku Mateju Vraniću navodi se slijedeće: „Rodom je iz Kostrene. Nositelj je kućanstva, a živio je u brojnoj zajednici Vranića: djece različita malodobnog uzrasta, očito sinovaca bez roditelja, te tri sluškinje. Po ovim podatcima možemo zaključiti da je bio imućan“. U kanoničkom zboru bio je od 1764. godine, a za vrijeme popisa 1775. imao je 50 godina i obnašao službu bakarskog arhidakona (Celić 2012:185-220).

6. Svećenici iz obitelji Rožmanić

Matija (Matij, Mate, Mathheus) Rožmanić (Rosmanich). Prema Sladoviću (1856:294) prvi je spomen prezimena Rožmanić Sladović u glagoljskoj listini koja se obično navodi pod nazivom „*Upraviteljstvo bakarsko iza kneza Nikole Zrinskoga daje žaknu žuvičiću kus puste zemlje uz godišnji porez ili daću, za laglje žive g. 1608*“ i to u djelu:....Va ime zmožnoga i uzveličenoga našega ml. gdna. mikule zrinskoga i njih gospodstva kneza Julije Čikolina i poštovanih starac rižimenti bakarskih **gdn. plovana matij rožmanić**, sudac vicko batistić satnih od let barić randić andrij termić martin vranic tadij kovač antun benac vicko plešić barić medanić ivan černić i ostalih poštovanih muži bakarski.....

Bakarskog plovana Mata Rožmanića spominje i Matija Mažić (1896:63) pišući o čitanja prve svete mise kanonika Ivana Vranića 1632. godine u u crkvi Sv. Andrije.

Car Ferdinand II dodijelio je 1629. godine plemstvo Matiji Rožmaniću i njegovim nećacima Antunu, Petru i Jurju. Na temelju grbovnice 1631. primljeni su u hrvatsko plemstvo bez protivljenja u Hrvatskom saboru (Celić 2012:112-113; Oštrić 1996:7-37; Oštrić 2004:262-271; Oštrić 2002:112-113) Grbovnica je izdana u Beču 22. srpnja 1628., a predstavljena i prihvaćena na Hrvatskom saboru, u Zagrebu 17. lipnja 1631. godine.

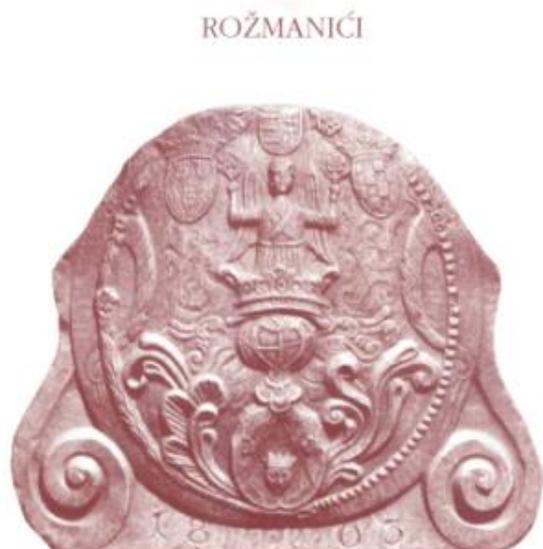
Opis grbovnice. Rukopis na pergamentu, grb slikan vodenim bojama. Oblik povelje s tekstom na latinskom jeziku, pisan djelomice zlatnim slovima, ponegdje oštećen i slabije vidljiv. Grb u gornjem lijevom kutu: u četvrtastom pozlaćenom okviru u plavom kartušu na kojoj ovalni medaljon od ružičastog damasta obrubljen zelenim lovorovim vjencem s dvama rogovima obilja naravne boje (pojedan sa svake strane). U dnu medaljona crveni štit s modrim šiljkom zaobljenih stranica u sredini. U šiljku en face lavlja glava s ljudskim oblikom. Šiljak u crvenom prate dvije plave ruže bez peteljke. Na štitu okrunjena kaciga. Iz zlatne krune raste anđeo u plavolj haljini s prekrštenom zlatnom stolom na prsima, za peteljke drži u rukama po jedan cvijet kao u štitu. Plašt modro-zlatni i crveno-srebreni. Na vrhu medaljona grb Ugarske, a desno i lijevo Dalmacije i Hrvatske.

Slika 2. Grbovnica Rožmanić

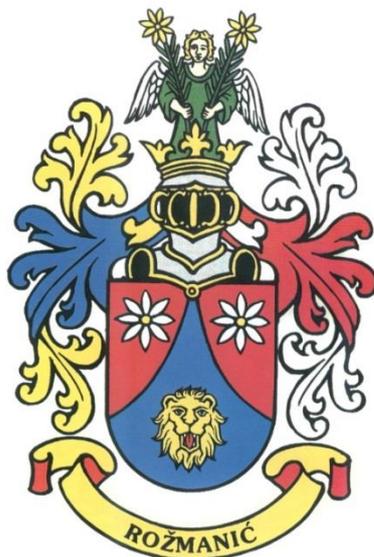
Beć 1628, rukopis na pergamnetu oslikan videnim bojama, pečat u čašici i od voska pričvršćenim gajtanom, 1 list 47X67 cm, Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog Primorja-KPO-PZ 26482, Zbirka Arhivalia, darovao Josip Rožmanić 1935

Grb izveden iz grbovnice obitelji Rožmanić i danas se nalazi na bakarskoj kući u ulici Brig 75 iz 1803. godine.

Slika 3. Kameni grb obitelji Rožmanić

U Pomorskom i povijesnom muzeju Hrvatskog Primorja u Mažićevoj zbirci bakarskih grbova pohranjen je i nešto izmjenjeni Mažićev grb obitelji Rožmanić (Slika 4a) (Oštrić 1996_7-37). Sličnu presliku nalazimo i u Bakarskom zborniku (Slika 4b) (Stojić-Labus 1997:5-32).

Slika. 4a Grb obitelji Rožmanić

Slika 4b. Grb obitelji Rožmanić

Matija Mažić, Bakar, 19./20. st., karton,

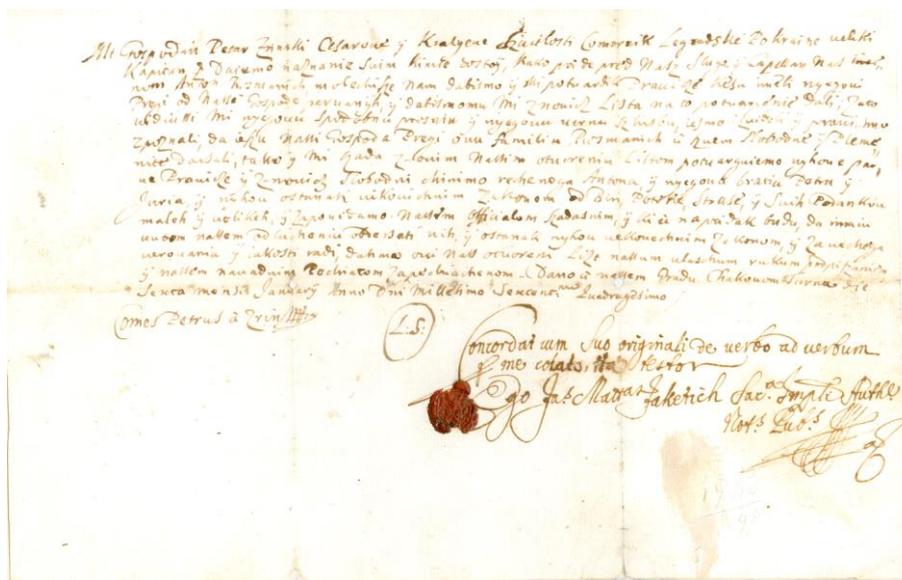
akvarel, 14,7 x 9,5 cm

Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog Primorja KPO-PZ 308

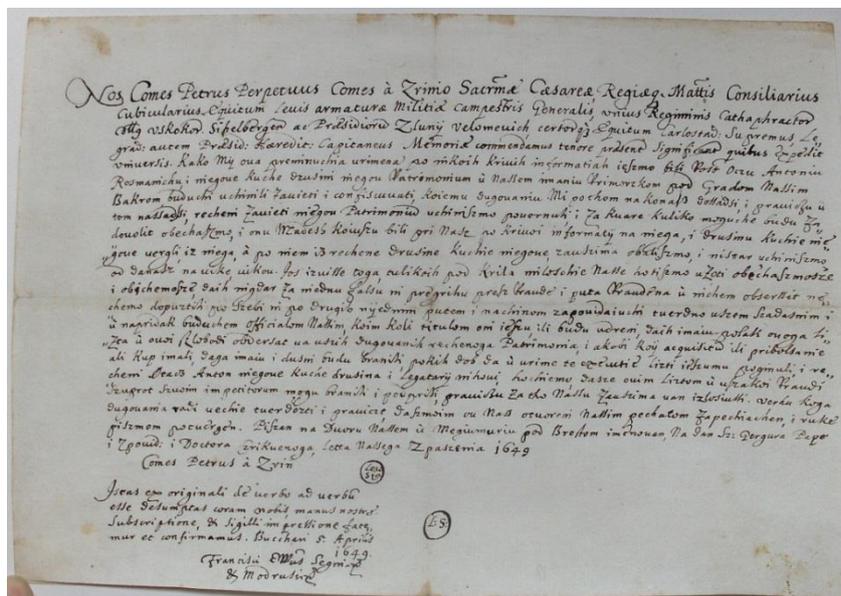
Kanonik Anton Rožmanić. Vjerojatno je bio nećak svećenika Mata Rožmanića. Spominje se u dva lista Nikole Zrinskog kojima se potvrđuju njegova prava (Oštrić 2004:262-271; Oštrić 2002:112-113).

Kanonik/kapelan Anton Rožmanić bio je među značajnijim bakarskim popovima glagoljašima koji su se suprostavili naređenju senjsko-modruškog biskupa Petra Marianija da djecu treba učiti latinski i da se ukine staroslavenska liturgija. Podatke o sukobu popova glagoljaša i biskupa Marianija nalazimo u izvješćima biskupa Marianija i biskupa Glavinića upućenih Svetoj stolici (Izvješće 1654; Izvješće 1695)..

Biskup Petar Mariani 19. listopada 1653. navodi da ga je kanonik Antun Rožmanić optužio kod Kongregacije (Izvješće 1654.). U svojim odredbama za Bakar Sladović (1856378-379) navodi da Mariani dva puta spominje Antona Rožmanića. Senjsko-modruški biskup Sebastin Glavinić s vremenskim odmakom navodi imena popova glagoljaša; „...ex quo genere fuit **Antonius Rosmanich**, Ambrosius Brosouich, Matthias Turrina, Thomas Suvicich, Vincentius Stiglich et plures alii, propter quos episcopi cum Zriniis praesertim, in...“ (Izvješće 1695).

Slika 5. Listina Petra Zrinskoga kojim potvrđuje pravice kapelanu Antonu Rožmaniću, Čakovec, 1640.papir, rukopis Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog Primorja A/46-2, darovao Josip Rožmanić 1935

Slika 6. Petar Zrinski potvrđuje prava Antunu Rožmaniću

31.10.1649.rukopis, papir, latinski jezik 29,5 x 20,5 cm; Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog Primorja KPO-PZ 26490, darovao Josip Rožmanić 1935

Kanonik Matej Rožmanić. Spominje u bakarskim spisima od 1690. godine (Mažić 1896:61-74). Biskup Sebastijan Glavić 10. listopada 1695. zaredio je Matiju Rožmanića, a pet tjedana kasnije, 14. studenog 1695. opunomoćio ga je da bude nositelj izvješća Svetoj Stolici ("*Mandatum Procurae Illmi et Revmi Dni Episcopi in personam adm. Rdi Dni Mathiae Rozmanich, Romam profecti*"). Matej je Rožmanić 7. siječnja 1696. posjetio baziliku Sv. Pavla, a 11. istog mjeseca baziliku Sv. Petra. Kongregacija je 14. siječnja iste godine prihvatila posjet kao ispunjenje obveze, a 17. siječnja preporučuje papi da ga kao delegata primi i da odriješi biskupa (Izvjješće 1695).

Senjsko-modruški biskup Brajković 10. novembra 1699. godine naređuje da plovčanin Rožmanić služi na kapelu Sv. Antona u Dragi i "u ipšem redu i svitlosti kapelu svoju derži nego svoje kuće prebivališće". Nadalje, biskup Brajković određuje, kanonika Matiju Mažića, Matea Rožmanića plovčana i kneza Antona Carinu za "prigledavce i skerbitelje crkvene imovine" (Sladović 1856:294).

Matej Rožmanić bio je doktor teoloških nauka, kanonik, plovčanin i arhiđakon. Na jednoj ispravi od 28. kolovoza 1709. potpisao se je: *Ego P. Matthaeus Rosmanich Sacro Sanctae Theologiae Doctor, Pro-Notarius Apostolicus, Parochus ac Canonicus Buccarensis, nec non Cathedralis Ecclesiae Modrussiensis Primicerius, ejusdemque Diocesis Vicarius in Spiritualibus Capitularis*. Kao plovčanin bakarski spominje se 1714. Za njegova jke mandata 1716. popravljen *hospicij*. Nedaleko zborne crkve Sv. Andrije stoji slijedfeža zabilješka: *Rosmanich Parochus Buccarensis Ellemosinam pro extruendo Hospitio pro Capucinis deservituro petit, ideo Camera informanda*. Za njegova je župnikovanja 1717. godine ljevano zvono na crkvi Sv. Margarite s natpisom: "*Spiritus Sancti, Miserere nobis, anno domini 1717*". Ono je javljalo građanima požar (Marochino 1978:161). Kanonik, plovčanin i arhiđakon Mate Rožmanić umro je 1722. godine (Mažić 1896:61-74).

Kanonik Marko Rožmanić kostrenjanin. U bakarskim ispravama (matice krštenih, vjenčanih i umrlih) javlja se od 1774. s kanonikatom sve do smrti 1794. godine (Mažić 1896:61-74, Celiuč 2012:185-220).

Zaključno, svećenici iz obitelji Vranić i Rožmanić kao i senjsko-modruški biskup Ivan Smoljanović (1665.-1678) podrijetlom su Kostrenjani ali se zbog mjesta službovanja često označavaju Bakranima.

Literatura:

1. Bogović, Mile (prir), *Sensko-modruška biskupija ili Krbavska biskupija. Izvješća biskupa Svetoj Stolici (1602.-1919.)* Hrvatski državni arhiv –Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2003
2. Celić, Josip. Stanovništvo grada Bakra po popisu iz 1775. godine. *Radovi Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru*, br.54, 2012.,str. 185 – 220
3. Cilhar; Vatroslav *Kostrenjska spomenica* , Rijeka-Kostrena, 1957; str.25
4. Izvješće Petra Marianiija 1654. godine. *Fontes: izvori za hrvatsku povijest*, br.7 2001, str. 410-413.
5. Izvješće Sebastijana Glavića 1695. godine. *Fontes: izvori za hrvatsku povijest*, br.7 2001, str. 135-155
6. Marochino,Ivo. *Grad Bakar kroz vjekove* . Gradski muzej Bakar 1978
7. Mažić,Matija. *Prilozi za poviest grada Bakra, Tisak „Narodne Tiskare“ G. Kraljeta 1896,*
8. Oštrić, Goroslav. *Grbovi u gradu Bakru*. Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja 1996,
9. Oštrić, Goroslav. *Monumenta heraldica*, Izbor iz heraldičke baštine Primorsko-goranske županije, Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja Rijeka, 2002., str.112-113
10. Oštrić, Goroslav. *Zbirka arhivalija*. Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja Rijeka 2004; str. 262-271
11. Sladović, Manojlo. *Povēsti biskupijah senjske i modruške ili krbavske*. Austrianski Lloyd. Trst 1856, str. 400-401
12. Stipanović,Igor. Svećenici iz Kostrene i u Kostreno. *Zbornik čakavskog sabora Kostrena*, knjiga 4: 2011, str. 191-196
13. Stipanović,Igor. Neke od najstarijih pisanih isprava u kojima se spominje Kostrena. *Zbornik čakavskog sabora Kostrena* 2011, knjiga 4: 2011, str. 127-140
14. Stojić, Mladen, Labus, Nenad. Grbovi bakarskog plemstva. *Bakarski zbornik* br. 2, 1997., str.5-32
15. Strohal, Rudolf. *Hrvatska glagoljska knjiga*. Zagreb 1915
16. Šimunović, Petar. *Hrvatska prezimena:podrijetlo, značenje, rasprostranjenost*.Golden marketing, Zagreb, 1995.
17. Vajs Nada. Fitonimijska sastavnica u hrvatskim prezimenima. *Rasprave* Zavoda za hrvatski jezik :sv.17 , 1991., str. 293-323

PRIESTS FROM FAMILIES VRANIĆ AND ROŽMANIĆI AT DIOCESE OF SENJ AND MODRUŠ FROM 15th to 18th CENTURY DESCEND FROM KOSTRENA OR BAKAR?

Summary: *Priests from the family Vranić and Rožmanić together with Ivan Smoljanović (1665-1678, the bishop of Senj and Modruš descend from Kostrena. Still, but because of the place of their serving, they are often considered to be a Bakar origin.. The paper indicated the priests of the family Vranić and Rožmanić that descend from Kostrena an performed ecclesiastical duties in Bakar from 15th to 18th century. Among the priests from the family Vranić several names can be set apart: Domino Kirin Vranic (15th century), Ivan Vranic, writer from 1599, Ivan Vranic ,builder of sanctuary of the church St. Andrew and chapel in the church of Holy Vrgin of Port (1632-1666) and Matej Vranića, archdeacon of Bakar in the 1775. King Ferdinand II bestowed peerage on prominent parish priest Mathias Rožmanić in 1628. Backed by Nikola Zrinski, canon Antun Rožmanić was the bearer of the rebellion of the Glagolic priests against Peter Mariani, the bishop of Senj and Modrush in 1654. Canon Matej Rožmanić (1691-1623) primicerus and archdeacon of diocese of Senj and Modrush was in 1695. carrier of reports from bishop Sebastian Glavinića to Holy See in Rome.*

Key words: *Kostrena, Domin Kirin Vranić, writer Ivan Vranić, builder Ivan Vranić, Matija Rožmanić. Matej Rožamnić, Ivan Smoljanović*